Mededeling van de Raad van het BIPT van 17 december 2024 betreffende de vergelijkende studie van de prijzen voor telecommunicatiediensten in België en in de buurlanden [Tarieven van oktober 2024]

Belgisch Instituut voor postdiensten en telecommunicatie
Ellipsgebouw C | Koning Albert II-laan 35 bus 1 | 1030 Brussel
T +32 2 226 88 88 | **F** +32 2 226 88 77 | **www.bipt.be**

INHOUDSOPGAVE

1. Executive summary 3
2. Mobiele abonnementen....4
2.1. Internationale vergelijking 2024 4
2.2. Marktdynamiek en evolutie 5
2.3. Conclusie.... 7
3. Vast internet en bundels 8
3.1. Internationale vergelijking 2024 8
3.2. Marktdynamiek en evolutie 10
3.3. Conclusie....12
4. Kwaliteit van de netwerken 14
Bijlage 1. Methodologie 16

1. Executive summary

1. Het BIPT vergelijkt ieder jaar de prijzen van telecomdiensten in België en zijn buurlanden.[1] Deze vergelijking vond voor het laatst plaats in december 2023.[2] In deze sectie worden de resultaten van de studie van dit jaar, die gebaseerd zijn op tariefplaninformatie ingezameld in oktober 2024, samengevat en vergeleken met deze van de vorige editie.

2. In 2023 concludeerde het BIPT dat Belgische mobiele abonnementen duurder waren dan in de buurlanden, behalve voor middelgrote datavolumes. Eén jaar later komt het BIPT tot de conclusie dat ons land zeer duur uitvalt wat prijzen voor de kleinste mobiele abonnementen tot 10 GB betreft, maar dat de prijzen steeds competitiever zijn geworden voor de grotere databehoeften. Voor behoeften van 30-70 GB is België zelfs het goedkoopst na Frankrijk.

3. Wat betreft vast internet en bundels, kan net zoals vorig jaar geconcludeerd worden dat België doorgaans tot de duurste helft van de buurlanden behoort, met uitzondering van de profielen met lage vereisten. Voor de zwaarste bundels, die het populairst zijn bij de Belgische consument, is België met voorsprong het duurst.

4. De Belgische mobiele en vaste markt kennen een verschillende concurrentiële dynamiek. Wanneer alle mobiele abonnementen in beschouwing genomen worden, blijkt dat de prijzen het afgelopen jaar stabiel gebleven zijn en dat bepaalde operatoren zelfs prijsverlagingen hebben doorgevoerd. Vaak kregen klanten meer waar voor hun geld omdat het datavolume van hun tariefplan werd opgetrokken. Dat was zeker het geval voor het beperkt aantal producten waarvan de prijs werd opgetrokken. Het BIPT stelt dus vast dat de concurrentiële dynamiek in het mobiele segment is verbeterd. In het vaste segment was er geen sprake van een verbetering van de concurrentiële dynamiek. Wanneer we ook hier niet enkel de minimale prijzen beschouwen, zijn voor de meeste aanbiedingen van vast internet en bundels de prijzen in het afgelopen jaar verder verhoogd zonder duidelijke verbeteringen in de kenmerken, ook door Orange dat zich steeds meer positioneert als een gevestigde speler in de markt.

5. Het verschil in dynamiek tussen de mobiele markt en de markt voor vaste bundels is deels te verklaren door het feit dat consumenten sneller switchen van operator bij een standalone (mobiel) product dan bij een bundel. Daarnaast wordt de dynamiek op de mobiele markt beïnvloed door de aangekondigde intrede van een vierde operator, DIGI, tegen eind 2024. De lancering van convergente bundels (met vast internet) door DIGI zou op termijn eveneens kunnen leiden tot een heropleving van de concurrentiële dynamiek op de vaste markt.

6. Daarnaast blijkt dat een land met een hoog prijsniveau niet noodzakelijk een betere netwerkkwaliteit heeft. Zowel bij mobiele als vaste netwerken ontbreekt een duidelijk verband tussen prijs en kwaliteit. In Frankrijk, met zijn lage prijzen en hoge kwaliteitsindicatoren, blijkt er een omgekeerd verband te bestaan, althans voor het vaste netwerk.

---

[1] In eerdere edities van deze studie maakte het Verenigd Koninkrijk deel uit van de onderzochte landen. Sinds de Brexit valt de Britse telecommarkt echter buiten de Europese regelgeving, waardoor een vergelijking steeds minder relevant is. Het BIPT heeft daarom besloten het Verenigd Koninkrijk vanaf dit jaar niet langer in de studie op te nemen.

[2] Mededeling van 18 december 2023 betreffende de vergelijkende studie van de prijzen voor telecommunicatiediensten in België en in de buurlanden [Tarieven van oktober 2023] | BIPT

2. Mobiele abonnementen

7. In dit hoofdstuk worden de prijzen van mobiele abonnementen in België vergeleken met die in de buurlanden. Voor elk consumentenprofiel wordt per land het goedkoopste abonnement geselecteerd en gecorrigeerd naar euro-koopkrachtpariteiten. Deze studie richt zich uitsluitend op operatoren met een marktaandeel van meer dan 5%, alsook hun eventuele secundaire merken. Een beknopte beschrijving van de methodologie is te vinden in Bijlage 1. De profielen hebben verschillende databehoeften en vereisen telkens minstens 200 SMS'en en 1000 belminuten.

8. De huidige studie legt de focus op de vergelijking tussen prijzen in België en die in het buitenland. Een uitgebreide analyse die zich richt op de prijsevoluties van alle mobiele operatoren binnen België en over hoe de consument kan besparen, is te vinden in de Mededeling van het BIPT van 2 december 2024 over de tarieven van mobiele diensten.[3]

2.1. Internationale vergelijking 2024

9. Onderstaande figuur vergelijkt de goedkoopst beschikbare aanbiedingen in België met die in de buurlanden voor oktober 2024.

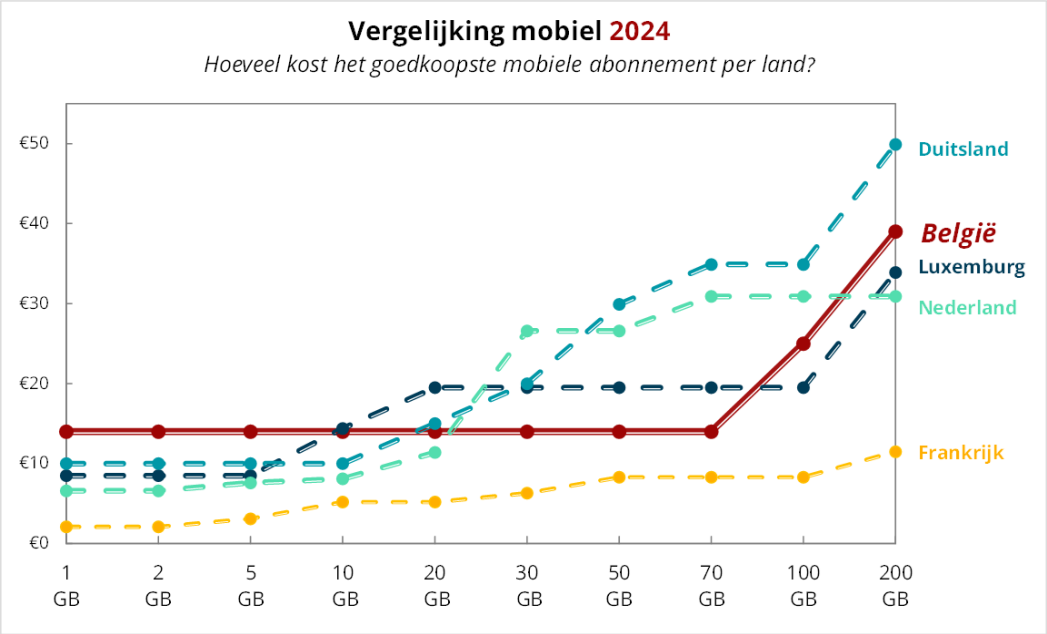

Figuur 1. Prijs per maand voor het goedkoopste abonnement, in koopkrachtpariteiten. Oktober 2024.

10. Hoe verhouden de prijzen van de goedkoopste mobiele abonnementen in België zich ten opzichte van die in de buurlanden?

[3] Mededeling van de Raad van het BIPT van 02 december 2024 over de resultaten van de vergelijking van de tarieven voor mobiele telecommunicatiediensten in België [tarieven gehanteerd in het vierde kwartaal van 2024]

10.1. **België** bevindt zich qua prijzen voor de kleinste mobiele abonnementen tot 10 GB op eenzame hoogte.[4] Voor middelgrote datapakketten van 20 GB behoort ons land tot de middenmoot. Bij abonnementen van 30 tot en met 70 GB is Frankrijk de enige die nog goedkoper is, waardoor we de op één na goedkoopste zijn. Voor de grotere pakketten van 100 tot en met 200 GB bevindt België zich weer aan de duurdere kant.

10.2. **Luxemburg** behoort voor de laagste en hoogste profielen tot de middenmoot, maar positioneert zich aan de duurdere kant voor abonnementen van 10 en 20 GB. Voor het hoogste profiel van 200 GB betaalt de Belg echter nog steeds ruim €5 per maand meer.

10.3. **Duitsland** wordt gekenmerkt door beduidend lagere prijzen dan België voor de laagste verbruiksprofielen, al stijgen de prijzen er snel naarmate de behoefte aan mobiele data toeneemt. Zo zijn Belgische consumenten die meer dan 20 GB nodig hebben en het goedkoopste aanbod op de markt kiezen beter af dan klanten in Duitsland met dezelfde vereisten.

10.4. **Nederland** vertoont een patroon dat lijkt op dat van Duitsland: de kleinste abonnementen liggen in lijn met de andere landen maar de prijs voor een middelgroot abonnement stijgt snel en komt zo boven die in België uit in de categorieën van 30 tot en met 100 GB. Voor het hoogste profiel van 200 GB betaalt de Belg echter ruim €8 per maand meer.

10.5. **Frankrijk** biedt voor elk profiel de laagste prijzen en bevindt zich voor het merendeel zelfs ver onder de andere landen die in deze studie werden opgenomen. Voor de laagste twee profielen (1 en 2 GB) is België meer dan vijf keer zo duur als Frankrijk, met een prijsverschil van bijna €12 per maand. De grootste kloof met België bedraagt €27,5 per maand voor het abonnement met 100 GB, wat neerkomt op een verschil van €330 op jaarbasis.

2.2. Marktdynamiek en evolutie

11. De onderstaande tabel geeft per land weer hoeveel merken een abonnement op de markt brengen dat aan de behoeften van datagebruikers voldoet.

	5 GB	70 GB	100 GB	200 GB
België	8	7 (+1)	6 (+3)	4 (+2)
Luxemburg	4	4	4	4
Duitsland	6	4	4 (+1)	3
Nederland	6 (+1)	3	3	3
Frankrijk	7	7	7	6 (+1)

Tabel 1. Het aantal merken dat een abonnement aanbiedt, per behoefteprofiel (2024); tussen haakjes staat het verschil met 2023.

[4] Het BIPT merkt op dat Belgische operatoren en hun secundaire merken instapabonnementen aanbieden met een beperkt aantal belminuten (doorgaans 60 tot 120 minuten) die niet in beschouwing worden genomen omdat elk profiel minstens 1000 belminuten vereist.

11.1. Frankrijk is veruit het goedkoopste land en heeft het grootste aantal actieve merken. Zowel de hoofdmerken (Bouygues, SFR, Orange en Free) als hun secundaire merken (Sosh, NRJ Mobile, Red-by-SFR) bieden abonnementen aan tot en met 100 GB.

11.2. Bij de landen in de middenmoot – Luxemburg, Duitsland en Nederland – valt de afwezigheid van de secundaire merken in het hoogste segment op. In Duitsland en Nederland zijn er lowcostmerken actief voor de kleinere databehoeften, maar de hoogste datapakketten worden enkel aangeboden door de hoofdmerken.

11.3. België is een opmerkelijk geval. Tot vorig jaar was België het land met het minste aantal merken actief voor het profiel van minstens 200 GB, waarbij enkel Orange en Proximus al zo'n abonnement aanboden. Het afgelopen jaar zijn meer merken mee beginnen strijden om de grootste dataverbruikers: Telenet en VOO bieden nu ook abonnementen met meer dan 200 GB aan, wat het totaal op vier aanbieders brengt. BASE, Mobile Vikings en hey! hebben hun terrein uitgebreid tot 70 of 100 GB. Enkel Scarlet richt zich voorlopig niet op dit segment. De grootste prijsdalingen zijn dan ook zichtbaar bij abonnementen in de categorie van 30 tot 200 GB (zie Tabel 2).

12. Hoe evolueerde de markt ten opzichte van een jaar geleden? Tabel 2 geeft het prijsverschil in euro-koopkrachtpariteiten weer per profiel. Merk op dat de evolutie in kaart wordt gebracht op basis van een profiel – wijzigingen kunnen dus te wijten zijn aan de introductie van nieuwe abonnementen, veranderingen in prijs van bestaande abonnementen, of het verhogen van de datavolumes waardoor bestaande formules voortaan voldoen aan de vereisten van een hoger profiel.

	1GB	2GB	5GB	10GB	20GB	30GB	50GB	70GB	100GB	200GB
België	-1	-1	-1	-1	-1	-11	-11	-11	-14	-8
Luxemburg	0	0	0	-2	3	3	3	-14	-14	0
Duitsland	5	-2	-2	-2	-5	-7	0	0	0	-13
Nederland	-1	-1	-1	-1	-12	0	0	0	0	0
Frankrijk	-3	-6	-5	-3	-3	-4	-2	-2	-2	-7

Tabel 2. Prijsverschil in euro-PPP per maand (Oktober 2024 vs 2023). Afgerond tot één euro.

12.1. In **België** zijn de minimale prijzen voor geen enkel profiel gestegen. In 2024 heeft hey! zijn mobiele aanbod zodaning aangepast dat consumenten met een databehoefte van 30, 50 of 70 GB maar liefst €11 per maand minder betalen voor het goedkoopste beschikbare abonnement in vergelijking met vorig jaar. Voor abonnementen met minstens 100 GB bedraagt de besparing zelfs €14, omdat er voor die behoeften nieuwe aanbieders actief zijn.

12.2. In **Luxemburg** veranderde er afgelopen jaar niets voor consumenten met lage databehoeften (tot 10 GB). Door een prijsverhoging (en een toename in datavolume) bij Orange Luxemburg zijn er prijsverschuivingen geweest bij de goedkoopst beschikbare abonnementen. Dit was gunstig voor de profielen met 70 en 100 GB (€14 goedkoper), maar ging ten koste van de consument met databehoeften tussen 20 en 50 GB (€3 duurder).

12.3. In **Duitsland** daarentegen vond de daling van de minimumprijzen het meest uitsproken plaats bij het profiel van minstens 200 GB mobiele data (€13 goedkoper). Dit is een

gevolg van een forse prijsdaling van een specifiek abonnement bij de operator O2. De minimumprijzen zijn eveneens gedaald voor de lage en middelhoge datavolumes, met uitzondering van het lichtste profiel (1 GB) waarvoor de prijs met €5 is gestegen.

12.4. In **Nederland** zijn de minimumprijzen voor de profielen met de hoogste datavolumes constant gebleven. De consumenten met een databehoefte tussen 1 en 10 GB zagen het goedkoopst beschikbare aanbod met €1 dalen. Voor consumenten met een databehoefte van 20 GB is het goedkoopste abonnement in 2024 €12 goedkoper dan in 2023. Dit heeft te maken met het feit dat sinds 2024 ook de secundaire merken actief zijn op dit segment, terwijl dat voordien alleen de drie hoofdmerken waren.

12.5. **Frankrijk** was vorig jaar al veruit het goedkoopste land voor mobiele abonnementen. In 2024 blijft het die leidende rol vervullen. Voor alle profielen is de minimumprijs dit jaar met minimaal €2 gedaald, met een daling van maar liefst €7 voor het profiel met minstens 200 GB. Voor consumenten met lage databehoeften (1 GB, 2 GB en 5 GB) kost de goedkoopste aanbieding dit jaar minder dan de helft vergeleken met 2023.

2.3. Conclusie

13. In 2023 waren mobiele abonnementen in België duurder dan in de buurlanden, met uitzondering van die met middelgrote datavolumes. Eén jaar later blijft België sterk duurder voor de kleinste abonnementen tot 10 GB. De prijzen voor grotere datavolumes zijn dan weer beduidend competitiever geworden en voor dataverbruik van 30 tot 70 GB is België zelfs op Frankrijk na het goedkoopst. Bij de allergrootste datavolumes, zoals 100 of 200 GB, blijft België wel prijzig in vergelijking met de buurlanden, al is het minder uitgesproken dan vorige jaren. Deze verbeteringen zijn voornamelijk te danken aan het toegenomen aantal aanbieders van abonnementen die gericht zijn op intensieve datagebruikers.

3. Vast internet en bundels

14. In dit hoofdstuk worden de prijzen van vaste abonnementen en bundels in België vergeleken met die in de buurlanden. Voor elk consumentenprofiel wordt de goedkoopste bundel per land geselecteerd en gecorrigeerd naar euro-koopkrachtpariteiten. Onder 'bundel' wordt een combinatie van producten van dezelfde operator verstaan. Deze hoeven dus niet als pakket onder één naam verkocht te worden. In deze studie komen enkel operatoren aan bod met een marktaandeel groter dan 5%, alsook hun eventuele lowcostmerken. Een beknopte beschrijving van de methodologie is te vinden in Bijlage 1.

15. De huidige studie legt de focus op de vergelijking tussen prijzen in België en die in het buitenland. Een uitgebreide analyse van de prijzen van alle operatoren die in België bundels aanbieden, hun evolutie ten opzichte van vorig jaar en over hoe de consument kan besparen, is te vinden in de Mededeling van het BIPT van 22 oktober 2024 over de tarieven van vaste diensten en bundels.[5] Ook relevant in dit verband is de Mededeling van het BIPT van 24 april 2024, waarin de evolutie van de residentiële prijzen van vast internet en bundels sinds 2019 in kaart is gebracht.[6]

3.1. Internationale vergelijking 2024

16. Onderstaande figuur vergelijkt de goedkoopst beschikbare aanbiedingen in België met die in de buurlanden op basis van prijzen van oktober 2024. De profielen met een mobiele component vereisen telkens 10 GB, 200 SMS'en en 1000 belminuten. Downloadvolumes voor vast internet zijn onbeperkt tenzij aangegeven met een asterisk, waar 150 GB volstaat. Televisie vereist 50 kanalen tenzij aangegeven met een asterisk, waar 30 kanalen volstaan. "VT" staat voor vaste telefonie. Een 4P-bundel bevat internet, mobiele en vaste telefonie en televisie.

17. VOO heeft recentelijk sterke prijsverlagingen doorgevoerd, maar aangezien de operator niet actief is in Vlaanderen en overwegende dat bepaalde media rapporteren dat Orange in 2025 zal stoppen met het verkopen van producten onder de merknaam VOO, is het zinvol om de resultaten van België ook te beschouwen zonder de tariefplannen van VOO.

[5] Mededeling van 22 oktober 2024 over de vergelijking van de tarieven van vaste diensten en van de convergente bundels op de particuliere markt [tarieven toegepast in het 3e kwartaal 2024]
[6] Mededeling van 24 april 2024 betreffende de evolutie van de prijs van vaste en convergente residentiële telecomdiensten van de afgelopen vijf jaar (van 2019 tot 2024)

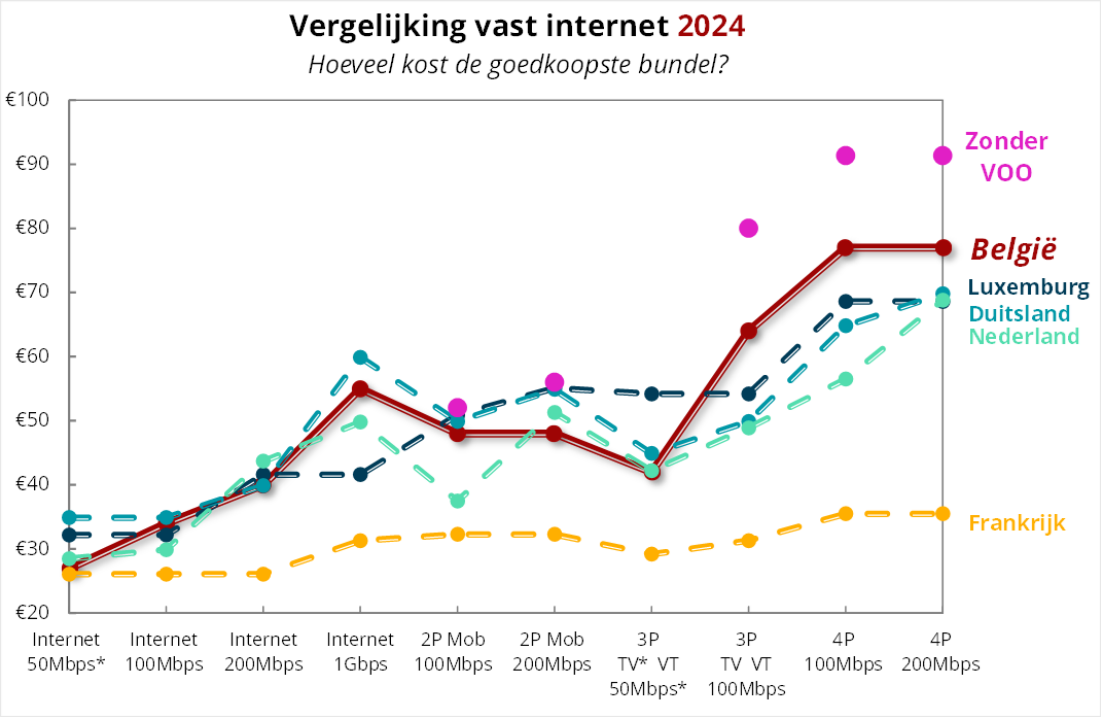

*Figuur 2. Prijs per maand voor de goedkoopste bundel of combinatie van abonnementen, in koopkrachtpariteiten. Oktober 2024. *zie §16*

18. Hoe verhouden de goedkoopst beschikbare prijzen in België zich ten opzichte van die in de buurlanden?

18.1. **België** behoort voor de verschillende profielen doorgaans tot de duurste helft van de buurlanden, met uitzondering van de profielen met lage vereisten. Voor de zwaarste bundels, die het populairst zijn bij de Belgische consument, is België met voorsprong het duurst.

i. België behoort tot de middenmoot voor internet standalone met 200 Mbps. Voor internet standalone met 100 Mbps en 1 Gigabit is enkel Duitsland duurder.

ii. Voor een internet standalone instapabonnement van minstens 50 Mbps en 150 GB downloadvolume positioneert België zich als goedkoop. Hier biedt BASE sinds dit jaar het abonnement Limited Internet aan. Het is echter belangrijk op te merken dat de praktijk waarbij operatoren abonnementen met beperkt downloadvolume aanbieden, alleen nog in België voorkomt.

iii. Op vlak van de 2P-bundel die internet met een mobiel abonnement van minstens 10 GB combineert, bevindt België zich voor een vereiste van minstens 100 Mbps in lijn met de duurdere landen. Nederland en Frankrijk zijn hier opmerkelijk goedkoper. Bij een snelheid van 200 Mbps liggen de verhoudingen echter anders: de Belgische consument hoeft niet veel extra te betalen voor de hogere snelheid, mede dankzij de introductie van de internetabonnementen van BASE.

iv. Vaste 3P-bundels met internet, televisie en vaste telefonie vertonen een sterke dichotomie. Wanneer 50 Mbps en een beperkt tv-abonnement van minstens 30 kanalen vereist zijn, komt Scarlet Trio in aanmerking en ligt de prijs in lijn met

die van Duitsland en Nederland. Zodra echter een andere operator nodig is, omdat het aantal vereiste tv-kanalen stijgt naar 50, dan torent België boven alle andere buurlanden uit. Dit is eveneens het geval voor de 4P-bundels die ook een mobiel abonnement bevatten. Het verschil met het tweede duurste land, Luxemburg, loopt hier op tot ongeveer €10 per maand.

v. De door VOO recentelijk doorgevoerde sterke prijsverlagingen hebben een impact op de weerhouden minimumprijzen voor 5 profielen. **Zonder VOO** zou de minimale prijs voor de 3P van 100 Mbps en de 4P-bundels meer dan €10 duurder uitvallen. Het is niet bekend of en in welke mate Orange nog vergelijkbare producten zou aanbieden aan gelijkaardige prijzen.

18.2. **Luxemburg** bevindt zich op vlak van standalone internet tot de middenmoot, maar bij de bundels is het vaak het duurste of op één na duurste.

18.3. In **Duitsland** zijn de prijzen voor standalone internet, vooral voor gigabitsnelheden, relatief hoog. Voor bundels die mobiel, televisie en/of vaste telefonie combineren, bevindt het zich vaak net onder Luxemburg.

18.4. **Nederland** blijft opmerkelijk duurder dan Frankrijk en ligt veel dichter bij de rest van de onderzochte landen. Toch komt het land vaak als op één na goedkoopste buurland uit de bus.

18.5. **Frankrijk** is veruit het goedkoopste land. De kloof met België is het grootste voor de 4P-bundels met een downloadsnelheid van 200 Mbps, waarbij het verschil ruim €41 bedraagt. Op jaarbasis betaalt zo'n Belgisch profiel bijna €500 meer dan zijn Franse tegenhanger.

3.2. Marktdynamiek en evolutie

19. Hoe evolueerde de markt ten opzichte van een jaar geleden? Tabel 3 geeft het prijsverschil in euro-koopkrachtpariteiten (euro-PPP) weer per profiel. Merk op dat de evolutie in kaart wordt gebracht *per profiel*, wijzigingen kunnen dus te wijten zijn aan de introductie van nieuwe abonnementen, veranderingen in prijs van bestaande abonnementen, of het verhogen van de datavolumes waardoor bestaande formules voortaan voldoen aan de vereisten van een hoger profiel.

	Internet *50Mbps**	**Internet** *100Mbps*	**Internet** *200Mbps*	**Internet** *1Gbps*	**2P Mob** 100Mbps	**2P Mob** 200Mbps	**3P TV VT** *50Mbps**	**3P TV VT** *100Mbps*	**4P** 100Mbps	**4P** 200Mbps
België	-6	-2	1	0	-3	-9	0	-12	-10	-12
Zonder VOO[7]	-6	-2	1	0	1	-1	0	4	4	2
Luxemburg	2	2	6	-2	3	7	7	7	3	3
Duitsland	5	0	0	10	-5	-5	-3	-3	-10	-10
Nederland	-5	-3	6	7	-11	-2	-8	-1	-9	-1
Frankrijk	-5	-5	-5	-5	-9	-9	-5	-5	-12	-12

[7] De situatie waarin de aanbiedingen van VOO in 2024 buiten beschouwing gelaten worden, worden hier weergegeven omdat Orange in 2025 wellicht stopt met het verkopen van producten onder de merknaam VOO en het onzeker is of deze impact zich in de toekomst zal bestendigen. Bovendien is het aanbod van VOO niet beschikbaar in Vlaanderen.

*Tabel 3. Prijsverschil in euro-PPP per maand (Oktober 2024 vs 2023). Afgerond tot één euro. *zie §15.*

19.1. In vergelijking met 2023 is het bedrag dat in **België** moet worden betaald voor bijna alle profielen gedaald. Hoewel de meeste Belgische operatoren algemene prijsindexaties doorvoerden, zorgen een aantal herschikkingen in het aanbod ervoor dat de prijzen voor de goedkoopst beschikbare abonnementen konden dalen.

i. De daling in het standalone internetabonnement vanaf 50 Mbps is te wijten aan BASE, een merk van Telenet dat sinds dit jaar op nationaal niveau vast internet aanbiedt. Het introduceerde een instapabonnement dat beperkt is tot 50 Mbps en 300 GB downloadvolume aan €27 per maand.

ii. Scarlet verhoogde op zijn beurt de downloadsnelheid van zijn internetabonnementen tot 100 Mbps, waardoor het, met zijn abonnement Loco aan €34, hey! kon vervangen als goedkoopste aanbieder.

iii. Een internetabonnement aan 200 Mbps is licht duurder geworden nadat moederbedrijf Orange de stekker trok uit secundair merk Zuny. VOO en BASE bieden voortaan de goedkoopste optie.

iv. De 2P-internetabonnementen aan 100 Mbps en 200 Mbps dalen met respectievelijk €3 en €9 na prijsverlagingen bij VOO.

v. Eenzelfde effect speelt bij de 3P-bundel van 100 Mbps met televisie en vaste telefonie en beide 4P-abonnementen, waar VOO nu telkens als goedkoopste optie uit de bus komt.

19.2. Voor **Luxemburg** merkte het BIPT in 2023 op dat de minimumprijzen over het algemeen neerwaarts evolueerden, maar deze beweging werd dit jaar tenietgedaan.

19.3. In **Duitsland** steeg de kost van zowel het meest beperkte als het snelste internetabonnement door hogere prijzen van 1&1. Diezelfde operator blijkt wel de voornaamste reden van de dalingen van de minimumbedragen die aan de grotere bundels moeten worden uitgegeven.

19.4. In **Nederland** startte Youfone na de overname door KPN met het aanbieden van vaste diensten tot 200 Mbps. Hierdoor is het secundaire merk plots de goedkoopste aanbieder voor maar liefst acht van de tien profielen. Tegelijkertijd stegen de kosten van internetabonnementen van minstens 200 Mbps en 1 Gbps als gevolg van prijsverhogingen bij Odido.

19.5. **Frankrijk** was vorig jaar al met voorsprong het goedkoopste buurland. De concurrentie blijft er onverminderd verderspelen en het laagst mogelijke bedrag dat moet uitgegeven worden om te voldoen aan de vereisten, daalde voor elk profiel. De dynamiek die op de mobiele markt heerst, wordt eveneens aangetroffen bij de bundels: de 2P- en 4P-pakketten met een mobiel abonnement dalen nog meer dan de anderen.

20. Het BIPT merkt op dat in België de mobiele en vaste markt het voorbije jaar onderhevig waren aan een verschillende concurrentiële dynamiek. Op de mobiele markt was er een toenemende concurrentie, vooral gericht op het segment met de hoogste behoeften, doordat steeds meer aanbieders producten voor intensief gebruik lanceerden. Op de vaste markt daarentegen waren er weinig nieuwe lanceringen, behalve die van BASE en kleinere operatoren (die in deze

studie niet aan bod komen door hun te kleine marktaandeel). Wanneer we verder kijken dan alleen de minimumprijzen en de prijzen van het volledige aanbod beschouwen, kunnen de volgende factoren als verklaring worden gegeven:

20.1. Op de mobiele markt zijn de prijzen van de gecommercialiseerde abonnementen in het algemeen stabiel gebleven. VOO en Orange voerden zelfs enkele prijsverlagingen door. Bij zowel stabiele als dalende prijzen was er bovendien vaak sprake van een verhoging van de datavolumes. De enkele gevallen waarbij de prijzen van bestaande mobiele abonnementen uitzonderlijk verhoogd werden, werden door de operatoren bijna altijd gekaderd in een "more-for-more-approach" waarbij de datahoeveelheden evenzeer verhoogden.

20.2. Het minimumbedrag dat in België moet worden betaald voor bijna alle profielen is gedaald in vergelijking met 2023, zoals blijkt uit Tabel 3. Wanneer niet enkel de goedkoopste optie beschouwd wordt, constateert het BIPT dat de prijzen van de meeste aanbiedingen van vast internet en bundels in het afgelopen jaar verder verhoogd zijn zonder duidelijke verbeteringen van de kenmerken. Het opschuiven van de positie van Orange van uitdager naar gevestigde speler wordt opnieuw bevestigd door twee verschillende prijsverhogingen in 2024. Enkel de prijzen van VOO kenden na een initiële stijging een dalend verloop ten opzichte van 2023. Ondanks deze prijsdaling, kan het BIPT enkel vaststellen dat de concurrentiële dynamiek er in dit segment niet op vooruit gegaan is.

20.3. Het verschil tussen de mobiele markt en de vaste bundels is minstens deels te verklaren door het feit dat consumenten sneller switchen van operator bij een standalone product vergeleken met een bundel. De bewegingen op de mobiele markt zijn ook ingegeven door de aangekondigde intrede van vierde operator DIGI, tegen eind 2024. De lancering van convergente bundels (met vast internet) door DIGI zou eveneens kunnen leiden tot een heropleving van de concurrentiële dynamiek op de vaste markt.

3.3. Conclusie

21. Met uitzondering van het internet standalone instapprofiel met een vereiste snelheid van minimum 50 Mbps en 150 GB downloadvolume – waarvoor het gelimiteerde product dat voor België weerhouden is niet relevant is in een internationale context aangezien in de buurlanden enkel ongelimiteerd internet wordt aangeboden - behoort België wat internet standalone betreft bij de duurdere landen. Voor gigabitinternet profileert ons land zich als zeer duur, enkel voorafgegaan door Duitsland.

22. Wat de 2P-bundel betreft die internet met een mobiel abonnement van 10 GB combineert, bevindt België zich voor een vereiste van minstens 100 Mbps in lijn met de duurdere landen. Voor deze 2P-combinatie met minstens 200 Mbps valt de prijs gunstiger uit. Voor de lichtere vaste 3P-bundels met internet, televisie en vaste telefonie (50 Mbps en een beperkt tv-abonnement van minstens 30 kanalen) is de prijs gunstig, in lijn met die van Duitsland en Nederland. Voor de wat zwaardere 3-Play met een downloadsnelheid van minstens 100 Mbps en minimaal 50 TV-kanalen torent de prijs in België boven alle andere buurlanden uit. Dit is eveneens het geval voor de 4P-bundels.

23. De herschikking van het aanbod bij VOO, met lagere prijzen voor nieuwe abonnees, heeft een belangrijke impact gehad op de resultaten voor België, in die zin dat dit een verlagend effect

gehad heeft op het prijsniveau van vijf van de zes bundelprofielen. Enkel voor de 2P-bundels heeft dit echter geleid tot een betere rangschikking van ons land. Het is niet bekend of en in welke mate Orange, dat VOO in 2023 overgenomen heeft, nog vergelijkbare producten zou aanbieden aan gelijkaardige prijzen en het is dus onzeker of deze impact zich in de toekomst zal bestendigen.

24. Rekening houdend met het bovenstaande kan gesteld worden dat België voor het vaste- en bundelsegment nog steeds als eerder duur tot duur beschouwd kan worden, met uitzondering van de twee profielen met lage vereisten.

4. Kwaliteit van de netwerken

25. Als verklaring voor het verschil in tariefniveaus tussen België en zijn buurlanden wordt vaak gewezen op de mate van concurrentie en de kwaliteit van de netwerken. De concurrentie-dynamiek in België werd hierboven reeds besproken. In deze sectie wordt onderzocht of er een verband kan bestaan tussen de kwaliteit van de netwerken en het prijspeil in een land.

26. Wat de kwaliteit van de mobiele netwerken betreft, schetsen twee bronnen een gemengd beeld. Het land dat door het BIPT als het goedkoopste bestempeld wordt in termen van mobiele diensten – Frankrijk – komt in de studies over de kwaliteit van de mobiele netwerken niet bijzonder uit de verf. De Nederlandse netwerken behoren daarentegen tot de beste van Europa. De mobiele downloadsnelheid in Duitsland valt laag uit in een internationale context, en zeker in vergelijking met de andere onderzochte landen, terwijl de prijzen er aan de dure kant zijn. België presteert beter dan Duitsland qua downloadsnelheid, maar blijft achter bij andere landen die onderzocht zijn. De mobiele videobeleving in België is redelijk.

	Niveau van mobiele prijzen (studie BIPT)	Indicatoren			
		Mobiele downloadsnelheid (Mbps, 112 landen)[8]		Mobiele videobeleving (%, 85 landen)[9]	
1. Frankrijk	Goedkoop	106	17e	67	37e
2. Nederland	Eerder goedkoop tot eerder duur	143	7e	73	7e
3. Luxemburg	Eerder goedkoop tot eerder duur	128	10e	*Niet beschikbaar*	
4. België	Eerder goedkoop tot duur	87	31e	68	24e
5. Duitsland	Eerder duur tot duur	58	46e	69	22e

Tabel 4. Vergelijking tussen het prijsniveau en de netwerkkwaliteit voor mobiele diensten.

27. Bovenstaand overzicht biedt geenszins een exhaustief beeld van de algemene kwaliteit van de netwerken. Er kan niet aangetoond worden dat er een eenduidig verband bestaat tussen de kwaliteit van de mobiele netwerken en het prijsniveau. Daarnaast is het prijsniveau – met uitzondering van Frankrijk – ook niet eenduidig. Een correlatie (laat staan een oorzakelijk verband) tussen de kwaliteit van de mobiele netwerken en het prijsverschil tussen de onderzochte landen lijkt op het eerste gezicht dan ook moeilijk vast te stellen.

28. Wat de kwaliteit van de vaste netwerken betreft, worden de waarnemingen van verschillende bronnen ter zake samengevat in de tabel hieronder.

[8] De resultaten van Speedtest.net dateren van november 2024. (bron: Speedtest)
[9] Mobiele videobeleving meet de kwaliteit van video's die via mobiele data naar apparaten worden gestreamd, op basis van factoren zoals beeldkwaliteit, laadtijd en onderbrekingen. De score van een land is de hoogste score van een operator in dat land. De ranglijst is op dezelfde manier opgesteld. (bron: Opensignal)

	Prijsniveau van de bundels (studie BIPT)	Indicatoren					
		Breedband-dekking VHCN (%, 28 landen)[10]		FTTH/B-dekking (%, 28 landen)[11]		Download-snelheid (Mbps, 159 landen)[12]	
1. Frankrijk	Goedkoop	81	13e	81	7e	247	6e
2. Nederland	Eerder goedkoop	98	2e	78	12e	192	20e
3. Duitsland	Eerder duur tot duur	75	21e	30	27e	93	57e
4. Luxemburg	Eerder duur tot duur	95	7e	79	8e	153	36e
5. België	Eerder duur tot duur	96	5e	25	28e	106	47e

Tabel 5. Vergelijking tussen het prijsniveau en de netwerkkwaliteit voor vaste breedband internetdiensten.

29. Voor het vaste segment lijkt er evenmin een verband te zijn tussen het prijsniveau en de kwaliteit van de vaste netwerken - althans wat Frankijk betreft. Dat land is over de ganse lijn het goedkoopst, terwijl de kwaliteitsindicatoren tot de beste behoren. Ook het Nederlandse netwerk is kwalitatief, terwijl dat land als eerder goedkoop bestempeld kan worden. Luxemburg heeft een goede breedband- en FTTH-dekking, maar daar is sprake van eerder dure tot dure prijzen. De breedbanddekking (VHCN) in België is uitstekend, maar de uitrol van FTTH loopt achter. De vastgestelde downloadsnelheid is de op één na laagste van de vijf landen. Ook voor het vast segment geldt dat het prijsniveau – met uitzondering van Frankrijk – niet eenduidig is. Een correlatie tussen de kwaliteit van de vaste netwerken en het prijsverschil tussen de onderzochte landen lijkt hier op het eerste gezicht ook moeilijk vast te stellen.

Bernardo Herman
Lid van de Raad

Peggy Valcke
Lid van de Raad

Stefaan Vyverman
Lid van de Raad

Michel Van Bellinghen
Voorzitter van de Raad

[10] Deze parameter betreft de dekking van het Fixed Very High Capacity Network (VHCN) in % van de huishoudens. (bron: DESI 2024)
[11] FTTH/B-dekking is het percentage huishoudens met toegang tot glasvezel tot de woning of het gebouw. (bron: DESI 2024)
[12] De resultaten van Speedtest.net dateren van november 2024. (bron: Speedtest)

Bijlage 1. Methodologie

30. De internationale vergelijking die het BIPT in dit verslag belicht, past dezelfde werkwijze toe als deze gebruikt in de studie van december 2022[13] en december 2023[14]. Deze bijlage herhaalt de voornaamste karakteristieken van die werkwijze.

31. De vergelijking heeft betrekking op de nominale prijzen voor vaste, gebundelde en mobiele particuliere telecomdiensten van zes landen: België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Nederland. De data gebruikt voor deze vergelijking werden verzameld in oktober 2024. Om rekening te houden met de bestaande socio-economische verschillen tussen de beschouwde landen, werden de nominale prijzen van elk van de operatoren van elk land systematisch genormaliseerd volgens de "PPP"-methode (koopkrachtpariteit of "purchasing power parity", PPP).

32. Net zoals de vorige edities vertrekt deze studie vanuit de vraag en dus de behoeften die verschillende types van telecomconsumenten vervuld willen zien. Concreet heeft het BIPT een reeks van consumentenprofielen opgesteld die gedefinieerd zijn op basis van te vervullen telecombehoeften. Die behoeften worden telkens gezien als een **minimum** waaraan moet worden voldaan, dat wil zeggen dat elke oplossing die aan die behoeften voldoet (ook wanneer ze meer diensten of volume inhoudt dan nodig), als aanvaardbaar voor de consument wordt beschouwd. De consument zal in deze studie vervolgens uit alle mogelijkheden kiezen voor het aanbod met de laagste prijs.

33. De prijzen die werden gekozen om de vergelijkingen uit te voeren, zijn de prijzen van de goedkoopste aanbiedingen die ten minste die telecombehoeften vervullen waaraan moet worden beantwoord voor verschillende consumentenprofielen. Zo zal, ter vergelijking, in het geval van een consument van wie de behoeften bestaan uit tenminste een 1P Mobiel-dienst met 10 GB data, 1000 belminuten en 200 sms'en, voor elke bestudeerde operator worden bekeken welke dienst de goedkoopste is om minstens aan deze behoefte te beantwoorden. Vervolgens worden de voor elke operator verkregen oplossingen onderling vergeleken om te bepalen welke de goedkoopste is op landniveau. Dat laatste resultaat wordt daarna vergeleken met de op dezelfde wijze verkregen resultaten voor de andere landen om het tariefniveau van elk van deze landen onderling te beoordelen.

34. De prijzen die worden gebruikt voor de analyse zijn de recurrente op lange termijn gevraagde prijzen voor de beschouwde diensten, namelijk zonder rekening te houden met eventuele tijdelijke promoties en zonder de eenmalige kosten (installatie- en activeringskosten).

35. De operatoren van wie de aanbiedingen werden gebruikt om deze vergelijking uit te voeren, zijn deze die een vast en/of mobiel marktaandeel hebben van meer dan 5% in hun land. De secundaire merken van deze operatoren maken ook deel uit van het bestudeerde panel. De volledige lijst van deze operatoren is opgenomen in de onderstaande tabel[15].

36. In 2024 kreeg de overname van Youfone door KPN groen licht, waardoor deze operator in deze editie ook opgenomen wordt als secundair merk van KPN.

---

[13] Mededeling van 14 december 2022 betreffende de vergelijkende studie van de prijzen voor telecommunicatiediensten in België en in de buurlanden [Tarieven van oktober 2022] | BIPT

[14] Mededeling van 18 december 2023 betreffende de vergelijkende studie van de prijzen voor telecommunicatiediensten in België en in de buurlanden [Tarieven van oktober 2023] | BIPT

[15] De marktaandelen opgegeven in de tabel zijn deze van 2020.

	Groep/operator	Vast breedbandinternet en bundels	Mobiele telefonie
België	Proximus Telenet VOO Orange	Proximus/Scarlet [40-50%] Telenet/Tadaam [30-40%] Voo/Zuny[16] [10-20%] Orange [<10%]	Proximus/Scarlet/M.Vikings [40-50%] BASE/Telenet [20-30%] Voo [<10%][14] Orange/hey! [20-30%]
Duitsland	Deutsche Tel. Vodafone O2 1&1 Freenet	Telekom/Congstar [30-40%] Vodafone [20-30%] O2 [<10%] 1&1 [10-20%] -	Telekom/Congstar [20-30%] Vodafone/SIMon [20-30%] O2 [20-30%] 1&1 [10-20%] Freenet [<10%]
Frankrijk	Orange SFR Bouygues T. Free	Orange/Sosh [30-40%] SFR/Red-by-SFR [20-30%] Bouygues T. [10-20%] Free [20-30%]	Orange/Sosh [30-40%] SFR/Red-by-SFR [20-30%] Bouygues T/NRJMobile [10-20%] Free [20-30%]
Luxemburg	Post Lux Tango Orange Lux. Online	Post Lux [60-70%] Tango [10-20%] Orange [<10%] Lux. Online [<10%]	Post Lux [40-50%] Tango [30-40%] Orange [10-20%] Lux. Online [<10%]
Nederland	KPN VodafoneZiggo T-Mobile	KPN [40-50%] VodafoneZiggo [40-50%] T-Mobile [<10%]	KPN/Simyo/Youfone [20-30%] Vodafone/HollandseNieuwe [20-30%] T-Mobile/Tele2/Simpel[17] [30-40%]

Figuur 3. Lijst van de operatoren die beantwoorden aan het criterium dat hierboven wordt beschreven - De vierkante haakjes vermelden de marktaandelen van de operatoren (bronnen: nationale regulatoren, IDate 2021 en financiële publicaties van de operatoren)

37. Wat betreft het vaste internet, werden abonnementen via Fixed Wireless Access (FWA) niet in beschouwing genomen omwille van hun geringe relevantie op de markt (minder dan 2% van de aansluitingen eind 2023).

38. Wat betreft televisie zijn abonnementen zonder decoder die enkel gebruikt kunnen worden via een app, niet in beschouwing genomen omwille van hun geringe relevantie op de markt (minder dan 3% van de aansluitingen eind 2023).

[16] Ondertussen werden VOO en Zuny overgenomen door Orange.
[17] Ondertussen smolten de merken T-Mobile en Tele2 samen tot Odido.

Niet-convergente profielen (geen mobiele component)

x-Play	Studie 2022	Veranderingen 2023	Opmerkingen
1P Internet	50 Mbps – 150 GB	Ongewijzigd	Komt overeen met een profiel van consumenten met beperkte behoeften
	100 Mbps – 150 GB	Onbeperkt volume	Bijna alle 1P-BB-diensten met 100 Mbps of meer worden met een onbeperkt volume verkocht
	200 Mbps – Onbeperkt volume	Ongewijzigd	Komt overeen met een profiel van consumenten met gematigde behoeften
	-	1 Gbps – Onbeperkt volume	Nieuw profiel om rekening te houden met de stijgende beschikbaarheid van diensten met een snelheid hoger dan 1 Gbps.
2P BB VT	100 Mbps – Onbeperkt volume	Ingetrokken	Profiel vertegenwoordigt slechts een marginaal deel van de markt
3P BB TV VT	50 Mbps – Onbeperkt volume – 30 televisiezenders	Volume beperkt tot 150 GB	Profiel gewijzigd om een profiel van consument met beperkte behoeften te vertegenwoordigen
	100 Mbps – Onbeperkt volume – 50 televisiezenders	Ongewijzigd	Bijna alle 3P-BB-VT-TV-diensten met ten minste 50 televisiezenders worden verkocht met een snelheid van ten minste 100 Mbps

Convergente profielen (met mobiele component)

x-Play	Studie 2022	Veranderingen 2023	Opmerkingen
2P BB Mob	100 Mbps – Onbeperkt BB volume – 5 GB Mobiel volume	Ongewijzigd	Bijna alle 2P-BB-MT-diensten worden verkocht met een snelheid van ten minste 100 Mbps
	200 Mbps – Onbeperkt BB volume – 5 GB Mobiel volume	Ongewijzigd	Profiel om rekening te houden met de toename van diensten met een snelheid hoger dan 100 Mbps
4P	100 Mbps – Onbeperkt volume – 50 televisiezenders	Ongewijzigd	-
	200 Mbps – Onbeperkt volume – 50 televisiezenders	Ongewijzigd	-